

Đẩy mạnh đổi mới cơ cấu nguồn ngoại tệ, vàng trong dân đưa vào đầu tư phát triển, vốn đó không phải là giới hạn pháp luật NH thực hiện việc huy động mà đi đầu quan trọng nhất hiện nay là làm sao tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi, người dân khi đó sẽ bỏ tiền ra đầu tư kinh doanh.

Thực hiện mục tiêu giảm thiểu tình trạng đô-la hóa nền kinh tế của Chính phủ, trong thời gian qua NHNN Việt Nam đã triển khai nhiều giới hạn pháp luật quan trọng, như kiểm soát dòng tiền phát hành mới, tạo lòng tin cho dân chúng vào VND... Đi kèm với đó là tăng sức hấp dẫn của VND bằng cách tạo sự chênh lệch lợi ích cho người dân về việc giữ VND nhiều hơn so với giữ tiền kiểm soát ngoại tệ trong hệ thống NH, thông qua chính sách lãi suất 0% đối với USD, nhằm giảm giá trị đồng nội tệ, nâng cao sức cạnh tranh và tăng năng lực cạnh tranh của các NHTM.

Các giới hạn pháp luật này thực tế đã mang lại hiệu quả như mong muốn, tình trạng đô-la hóa giảm rõ rệt, tạo lợi thế cho người ngoại tệ trên thị trường ngoại tệ thanh toán giảm mạnh từ 19,3% đầu năm 2011 xuống 9,19% cuối năm 2016. Theo đó, NHNN đã mua dòng tiền ngoại tệ lớn bổ sung cho dự trữ quốc gia và thị trường ngoại tệ đồng nội tệ vàng.

Tuy nhiên, gần đây việc Hiệp hội Quốc gia chuyên viên đô-la của Hoa Kỳ (NAR) vừa đưa ra con số hơn 3 tỷ USD ngoại tệ Việt mua bất động sản ở Mỹ đang khiến dư luận xã hội quan tâm và mối lo ngại cho rằng, chính sách lãi suất ngoại tệ 0% gây ra tình trạng ngoại tệ chảy ra nước ngoài, nên cần phải huy động ngoại tệ và vàng.

Xét bản chất lãi suất không phải là vốn để làm cho lưu ngoại tệ của Việt Nam chảy ra nước ngoài, bởi chênh lệch lãi suất là không lớn và không phải yếu tố chính của vốn để. Hơn nữa khi mua nhà thì cần phải xem xét đến nhiều góc độ, trong đó môi trường đầu tư, đảm bảo an toàn của khoản đầu tư mới là quan trọng.

Ngay từ việc bài này đề nghị tình hình và quan điểm của GS. TSKH. Võ Đình Lộc và TS. Lưu Bích Hồ, rằng: để duy trì dòng chảy ngoại tệ, vàng trong dân đưa vào đầu tư phát triển, vấn đề không phải là giải pháp hàng ngoại tệ của NH theo hướng vi mô mà đưa ra quan trọng nhất hiện nay là làm sao tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi, người dân khi đó sẽ bỏ tiền ra đầu tư kinh doanh.

Thực tế hiện nay mức tăng trưởng kinh tế không được cao như trước đây, môi trường đầu tư kinh doanh còn nhiều bất cập, gần 60% DN làm ăn không có lãi – theo số liệu điều tra của VCCI. Khi khu vực DN còn nhiều khó khăn như vậy thì việc sử dụng vàng, USD làm sao cho có hiệu quả. Khi môi trường kinh doanh thuận lợi, an toàn không những thu hút dòng chảy ngoại tệ, ngoại tệ trong nước mà còn thu hút dòng chảy ngoại tệ từ các Việt Kiều và nhà đầu tư nước ngoài.

Nếu xây dựng chính sách lãi suất 0%, nguy cơ sẽ phá vỡ tính đồng bộ của các giải pháp chuyển đổi-la hóa. Tuy nhiên để đảm bảo tính đồng bộ cao hơn cho những giải pháp chuyển đổi-la hóa thì NHNN cần đẩy mạnh triển khai giải pháp, hạn chế và tiến tới chấm dứt việc cho vay vốn bằng ngoại tệ, chuyển hướng sang quan hệ mua – bán ngoại tệ cho DN đáp ứng nhu cầu nhập khẩu. Điều này sẽ tạo sự cân đối giữa nguồn và sử dụng nguồn ngoại tệ của các NHTM.

Thực tế nguồn ngoại tệ huy động của các NHTM gần đây cũng đang có xu hướng giảm, trong khi cho vay ngoại tệ tăng nhanh. Do vậy, nếu không tính toán hợp lý, khi áp dụng trên vốn vay của các DN đến kỳ đáo hạn, nhu cầu ngoại tệ tăng cao sẽ tạo áp lực lên tỷ giá trong tương lai.

TS. Nguyễn Thị Kim Thanh
Nguồn: Thứ 7 báo Ngân hàng